

መልሲ ን 'ንወለዱ ዘይመስል ውላድ'

By Eritrean Media Group Holland

ኣብ መስከረም 'ንወለዱ ዘይመስል ውላድ' ብዝብል ኣርእስቲ ብጸጋይ ኣስመሮም ተዳልዩ ዝተዘርግሐ ጽሑፍ ዘንበብናዮ ብዙሓት ክንከውን ንኸእል ኢና። ኣነ ሓደ ካብቶም ዘንበቡ ስለ ዝኾንኩ ከምቲ ብቐድሚኡ ንመዝሙር ሰላም ኣመልኪቶም ዝቐረቡ ጽሑፋት ኣንቢብ ትም ዝበልኩ ሕጅስ ከጽቅጥ ኣይመረጽኩን። እነሆ ድማ ከም ኤርትራውን ናይቶም ንውዲታት ሃጺይነትን ዝርያ ክልቲኡ ደምበታትን ከምኡውን ቀንዲ መጋብርያኦም ዝእቲ ኢትዮጵያ ንብይናም ገጢሞም ውዲታት ዘምኩኑን ብቐልጽምም ናጽነቶም ዝኣወጁን ጀጋኑ ኣቦታት ውላድ ምኻይ ስለ ዝሕበን፣ ነዚ ዝበሃል ዘሎ ምስሉይነትን ንገርህኛታት ክደናግር ተባሂሉ ዝቐረበ ጽሑፍ ኣሕጽር ኣቢሊ ክምልሰዮ።

ጸጋይ ኣስመሮም ብመሰረት ኣርእስቲ ጽሑፍካ 'ንወለዱ ዘይመስል ውላድ' ኣነን ከምናተይ እምነት ዘለዎም ደሚርካ ብኤርትራውነትን ንኸርዕን ጉዳይ ኤርትራ ንኤርትራውያን ይምልከት ኢልና ንኣምንን፣ ካብ ኢድ ምዕራባውያን ብመንገዲ ወያነ ትኳቦ ዘይንጽብን ስለዝኾና ነቶም ኣብ ላዕሊ ዝጠቐስኩም ታሪኽን ጅግንነትን ዝፈጸሙ ወለድና ኢና ንመስል። ንስኻን መስልታኻን ድማ ምናልባት ውላድ ናይቶም ምስ ስርዓት ሃይለስላሴ ይኹን መንግስቱ ተጸጊም ህዝቢ ኤርትራ ዘድመዩን ዘሰቐዩን፣ ጉዕዞ ናጽነትና ኪዓናቕፉ ዝሰርሑን ኣዝዮም ውሑዳት ከዳዓት ስለዝኾንካ (ብመሰረት ጽሑፍካ) ንመን ድኣ ክትመስል ንወለድኻ እምበር። እዚ ዝሕመረቱ ጽሑፍካ እምበኣር ወያነ - ወያነ ከምዝሸትት ነዘም ዝሰዕቡ ጭብጥታት ንመልከት።

ንውሳኔ ኮሚሽን ዶብ ዘምርሐ ቀያድን ናይ መወዳእታን ስምምዕ ኣልጀርስ ኢዮምበር ኣብ ውሻጢ ኢትዮጵያ ወይ ኤርትራ ዝተኻየደ ካልእ ስምምዕ ኣይኮነን። እዚ ድማ ኣህጉራዊ ተፈላጥነት ዘለዎ ኣብ መንጎ መንግስታት ኤርትራን ኢትዮጵያን ንዝተኻየደ ሕጋዊ ሙግት ዝተዋህበ ብይን ኢዮ። ምትግባር ናይዚ ቀያድን ናይ መወዳእታን ውሳኔ ድማ ብስፍን ንመንግስታት ክልቲኦን ሃገራት ዝምልከት ኮይኑ ከም ሕቡራት ሃገራት፣ ሕብረት ኣፍሪቃ፣ ኣመሪካን እንግሊዝን . . . ወዘተ. ሓላፍነት ዝወሰድሉን ብዝለዓለ ዝተዋሰኑሉን ጉዳይ ኢዮ። ሽግር ኮይኑ ዘሎ ስርዓት ወያነ ውሳኔ ኮሚሽን ዶብ ኣየተግብርን ብምባሉን ኣህጉራዊ ማሕበረ ሰብ ዓገብ ዘይምባሉን ኮይኑ እቲ ስርዓት ነቶም ዝዘርዘርካዮም ዘይቅቡላት ምስምሳት እናኣምጸኣን ፍሉጣት ፖለቲከኛታት ኣማለድቲ እናለኣኸን ሸንኮለል ስለዝብል ዘሎ ኢዮ። እዚ ኣህጉራዊ ተፈላጥነት ዘለዎ ጉዳይ ኣብ ውሻጢ ኢትዮጵያ ኪፍታሕዩ ኢልካ ምሕላን ከም ኣብ ውሑድ መዓልታት ዝበርዓን ዕሸል ኪቐጸር ይከኣል።

ኣብ ኤርትራ ዘሎ መንግስቲ ሓሚቕ - ጸቢቕ፣ ሓይሉ - ደኸሙ ንህዝቢ ኤርትራ ብፍላይ ድማ ነቲ ልኡላውነታ ከይድፈር፣ ልምዳዊ መደባታ ከይተዓናቐፍ፣ ሓድነት ህዝባ ከይትንከፍ ኣብ ዝሃለወ ሃልዩ ለይትን ቀትርን ዝሰርሕ ዘሎ ህዝቢ ይምልከት። ነዚ ዘተግብር ድማ ራዛ ናይ ኣቦኡ ሓዛ ከምዝበሃል ውላድ ናይቶም ንኤርትራ ከም ዓለማ ክትፍለጥ ዝገብሩ ሰብ ቅያ ጀጋኑ ወለዲ ኢዮ። ሓዘኒ ጸጋይ ኣስመሮም፣ ብደረፍትን ኣጣቓዕትን፣ ምሁራት ኢና በሃልትን (ዝርዝር ኣስማት ተሳተፍቲ መዝሙር ሰላም ኣብ መስከረም ተመልከት) ትግራይ ትግርኛ ክትምስረትኦ ኢልካ ነብስኻ ምትላል ገዲፍካ ወዮ ድኣ ክትገድፎ ኣይትኸእልን ኢኻ ምበር (መን ምኻንካ ስለዘነጸርካ) ብዛዕባ ድሕነት ናይቲ ነቀይ ነቀይ ዝብል ዘሎ ስርዓት ወያነ ብዙሕ ስለዘገድሰካ እንተሓሰብካ ይሕሸካ። ደጊም ንስኻን መስልታኻን ንኤርትራ ከም ጡብ ኣዲኹም ቅበጸዎ።

እቲ ኣብ ኢትዮጵያ ኣሎ ዝበልካዮ ኤርትራዊ ዕላማኡ ብመንገዲ ኢትዮጵያ ናብ ኤውሮፓን ካልኣት ሃገራትን ከሰግር ድኣምበር ኣብ መዓስከር ስደተኛታት ኪዳንን ወይ ኣብ ኢትዮጵያ ኪነበር ዕላምኡ ኣይኮነን። ዝብእስ ክሳብ ዝደልዎ ይሕንክስ ከምዝበሃል እቲ ኣብ ከተማታት ኢትዮጵያ ዘሎ ኤርትራዊ ኣብ ሰሰለስተ ወርሒ መንበሪኡ ንምሕዳስ ደላራት ዝኸፍል ምህላወ ከም ሓለፋይ ኪጽብጽብ ይከኣል። እቲ ንኤርትራውያን ጥራይ ዝወሃብ ዕድል ስደት ብስምም ተጋሩ ዝጥቀምሉ ምዃናምከ ተዘንጊዑ ድዩ? ነዚ ኣመልኪትካ “እቲ ንኤርትራውያን ከም ደቁን ኣሕዋቱን ዝቐበል ዘሎ ህዝቢ ትግራይውን ኣሎ” ኢልካ። እዚ መርኣያ ፍቕርን ሓልዮትን ክልቲኡ ህዝብታት (ኤርትራን ኢትዮጵያን) ኣብ ግዜ ሰውራ ይኹን ሕጂ ዝቐጸል ዘሎ ኮይኑ 'እቲ ሕብሪ ዓይናም ደስ እንተዘይኢሉና ዝደለናዮ ስጉምቲ ክንወስድ ንኸእል ኢና' ብምባል 70,000 ኤርትራዊ ዝመበቆሎም ኢትዮጵያውያን ክዳውንቶምኳ ኪጥርንፉ ዕድል ከይሃበ ዘባረረ ስርዓት ወያነ ስለምንታይ ኢዮ ሎሚ ንኤርትራውያን ልዕሊ ኦሮሞ፣ ኣምሓራ፣ ሶማሊን ካልኣት ብሄራትን ኢትዮጵያ ሓለፋ ኪገብረሎም (ከም ኣበሃህላኻ ድኣ ምበር እዝስ ኣብ ባይታውን የለን) ዝደለ ዘሎ? ደቂ እዞም ብሄራት እዚኦም ኣይኮኑን ኣብ ኩናት ዶብ ኤርትራን ኢትዮጵያን መዝሓል ጥይትን ቀለብ ኣምራን ዝኾኑ። ካብቲ ስርዓት ዝረኹብዎ ሞላ እንተልዩ ድማ እዚ ኣብዚ እዋንዚ ንርእዮ ዘለና ምጭፍጫፍን ምዕፋንን ኮይኑ ከምግብረ መልሲ ህዝባዊ ምልዕዳል ኣብ ዝለዓለ ጫፉ በጺሑ ምህላወ መጽሕፍት AFRICA ካብ ዘውጽኡዎ ጽሑፍ ከም መዛዘሚ ጽሑፊይ ክጠቐስ ኢዮ።

መዝሙር ሰላም - ብ 'ሰለብራቲ አቨንትስ' ተዳልዩ ጉዳይ ዶብ ኤርትራን ኢትዮጵያን ኪፈትሕዩ ምባልካስ እንታይ ማለትካ ኾን ይኸውን? መርገጺ መንግስትን ህዝብን ኤርትራ 'ናህና ካይንህብን፣ ዘይናህና ካይንደልን በቲ ሓደ ወያነ ዝዘውሮ ኢህወደግ (ከም ኣብ ኢትዮጵያ ኣብ ስልጣን ዘሎ ስርዓት መጠን) ካብ ሓራ መሬትና ንግሆ ዝሰሓበ ንምሸቱ ከንዛተ ድሉዋት ምዃና' ንዓለምኮ ተገሊጹ ኢዩ። ነዚ ዝተሓሰመ ወያነ ድኣ ሕጂ እንታይ ተኣምር ተረኺቡ ኢዩ ብደርፍን ዳንኬራን ዶብ ኤርትራ ኪገድፎ ኢዩ ይብል ኣሎ ትብለና ዘለኻ። እቶም ብስም ኤርትራውያን ዘጣቕሑ ዘለዉ ድማ መንግስትን ህዝብን ኤርትራ ምስ ህዝቢ ኢትዮጵያ ዝኾነ ሽግር ስለዘይብሉ ብዙሕ ኣይትሰከፉ፣ ኣብ ውሽጢ ኢትዮጵያ ዝካየድ ዘሎ ፖለቲካውን ጎንጎውን ቃልሲ ድማ ብጽሞና ተኸታተልዎ። እቶም ከምዚ ኸማይ ደቂ ሰራሕቲ ቅያን ጄጋኑ ሃገራውያንን ዝኾንኩም ናብ ኢትዮጵያ ዝወሰደኩም ዕላማ ተረዲእኩም ቀልጢፍኩም እንተወጻእኩም ዝሓሸ ኢዩ። እንተ ዘይኮይኑ ኢድካን እግርኻን ኣጣሚርካ ትም ምባል ንመን ይጎድእ። 'ትም ዝበልና፣ ትም ክንበል ስለዝመረጽና ኢዩ' ዓቢ መልእኽቲ ዘለዎ ናይ ህግሓኤ ኮነ መንግስቲ ኤርትራ ኣበሃህላ ስለዝኾነ ኣይትተሃመሉ። ኣብቲ ስርዓት ወያኔ ምስ ብሄራት ኢትዮጵያ ዘለዎ ወጥሪ ኢድኩም ኣይተእትዉ።

ሓደ ዘገርም ትንታኔ ብዛዕባተን ኣብ ኢንክዩቤተር ወያነ ተጫጫሒን፣ ብስነ ሓሳብ ወያኔ ተመልሚሉንን ተሓብሒብንን ኣብ ወጻኢ ንንቀሳቕሶ ኣለና ዝብላ ዓሰርተታት ጉጅሊታት ደ ክንበለን ምትእኽኻባት ዘለዉን ዝተፈላለዩ ትሕተ ሃገራዊ ዕላማታት (ብኣውራሓ ንኸምኡ ኢሉን ስለዝተፈጥሩ) ከም ፖለቲካዊ ሽግር ህዝቢን መንግስትን ኤርትራ ጌርካ ምቕራብካ ብወያኔ ፕሮግራምድ ኮይነን ዝተሰርሓ ሮቦታት ምዃን ክሕብረካ እፈቱ። ዕላማኡን ብዘየገድስ ኣብ ፖለቲካዊ፣ ቁጠባውን ማሕበራውን ግስጋሴ ኤርትራ ዝኾነ ጽልዋ ከምዘይብለን ንስኻን ለእኽትኻን ኣዳዕዲዕኩም ትፈልጥዎ ጉዳይ ኢዩ።

ውሕጅ ከይመጸ መንገዲ ውሕጅ ጽረግ፣ ለኻኺሙካ ከይከይድ ዘስምዕ ምስላ ኣቦዎት ኢዩ'ሞ በዛ ዓለም ብዛዕባ ወያነ ኣብዚ ሰሙንዚ ትብሎ ዘላ ኣብ መጽሕፍት ኣፍሪቃ ናይ 27 መስከረም 2017 (ኣብ መስከረም ዝተዘርገሐ) ካብ ዝወጸ ጽሑፍ ኣቕሪብ መልእኽተይይ ክዛዝም።

ኣብዚ ዝተጠቐሰ መጽሕፍት ብሰራቲ ስርዓት ወያኔ ኣብ ልዕሊ ህዝቢ ኢትዮጵያ ዝኸተሎ ዘሎ ጭቆናን ሽብርን እታ ሃገር ብልዑል ናህሪ ናብ ዕግርግርን ውድቀትን ተምርሕ ኣላ ድሕሪ ምባል እቲ ቅድሚ ስለስተ ዓመት ብብሄራት ኦሮምያ፣ ኣምሓራ፣ ሶማሊን ካልኦት ብሄራትን ዝቐረበ ፕሮግራምን ሕቶታትን ግብእ መልሲ ስለዘይረኸበ ስርዓተ ኣልቦነት ዝነግሰ ምህላዉ ገሊጹ። እዞም ክልተ ሲሶ ናይ ህዝቢ ኢትዮጵያ ዝኾኑ ኣህዛብ ምስቲ ስርዓት ዘለዎም ቅርሕንቲ ሰፊሕን ዓሚቕን ኢዩ።

ብቐላት ቀዳማይ ሚኒስትር ሃይለማርያም ደሳለኝ 'እዚ ህዝብታት ኢትዮጵያ ምስ ዝኣኢ ስርዓት ዘለዎም ነዊሕ ዝጸንሐ ቅርሕንቲ ከምዚ ዘለዎ ከይተፈትሐ እንተቐጸሉ ዕድልና ከምቲ ንሶማሊ ን26 ዓመታት ዝሕምሳ ዘሎ ስርዓተ ኣልቦነት ኪኸውን ኢዩ፣ ምባሉ ጽሑፍሎ። ህዝባዊ ዓመጽ ምልክት ውድቀት መንግስቲ ኢዩ፣ እዚ ድማ ወለል ኢሉ ኣብ ኢትዮጵያ ይርኣ ኣሎ። እቲ ን25 ዓመታት ኣብ ስልጣን ዝጸንሐ (ብወያኔ ዝዘወር) ኢህወደግ ናይ ምምሽማሽ ምልክት የርኢ ኣሎ እዚ ድማ በቲ ኣብ መንጎ ሲቪላውን ወተሃደራውን ስለያ ዘሎ ግርጭት ኪግለጽ ይከእል። ህጹጽ ወተሃደራዊ ኣዋጅ ንዓሰርተ ኣዋርሕ ምጽንሑ፣ ኣብ መንጎ ክልላት ኣምሓራን ኦሮምያን ቀጸሉ ድማ ኦሮምያን ሶማሊን ዝተራእየ ምፍሕፋሕ መርኣያ ውድቀትን ምንጋስ ስርዓተ ኣልቦነትን ኣብ ኢትዮጵያ ዘመላኸት ኢዩ . . . ወዘተ. ብምባል ነዊሕ ሓተታ ኣስፊሩ ይርከብ።

ነዚ እናረኤኻን እናሰማዕካን ንስርዓት ወያኔ ኣሚንካ ዓዲ ኣማንዩ ኢልካ ምቕሳንን መደባት ወያኔ ንምትግባር ላዕልን ታሕትን ምባልን ንኤርትራውያን ምስ ምንታይ ኪቐጸር ኮን ይኸውን። ነቶም ኣብ ውጽኢት ዘይብሉ ምንቅስቓስ ተታሊልኩም ወይ ግንዖ ክትረኽቡ ኢልኩም ትንቀሳቕሱ ዘለኹም ኤርትራውያን ንወያኔ ዝተሓሰበ ውሕጅ ከይልክመኩም መንገድኹም ጽረጉ። እናሰምዎ ዝደቀሰስ ነቕኒቕካዮ ነይትሰእ ከምዝበሃል ከይከውን ነገሩ። ዎ ደሓንኩም።

ወትሩ - ዓወት ንሓፋሽ!!

By Eritrean Media Group Holland